

СТАНОВИЩЕ

от доц. д - р Анета Антонова

катедра „Гражданскоправни науки“ при ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“,

Относно: Дисертационен труд за придобиване на научната степен „Доктор“ в научно направление 3.6. „Право“ (Гражданско и семейно право)

Тема на дисертационния труд: „ Право на напускане на съдружник в ООД и правни последици от упражняването му “

Автор на дисертационния труд: Георг Росен Шиков

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Представям настоящото становище относно предложени дисертационен труд от Георг Росен Шиков.

1. Биографични данни за дисертанта

Георг Росен Шиков е зачислен като редовен докторант със заповед № 962 от 30.04.2020г. на ректора на УНСС към катедра „Частноправни науки“ на Юридически факултет. Със заповед №650 от 11.04.2024 г. на ректора на УНСС е отчислен с право на защита.

Георг Росен Шиков е роден на 22.05.1993г. През 2017 г. завършва УНСС, специалност Право. Работи като правен сътрудник 2015-2018 г., а от 2018 г. като адвокат. Вписан е като адвокат в Софийска адвокатска колегия.

Докторантът е взел участие в Петата национална годишна конференция „Предизвикай вписванията!“, организирана от професионален правен сайт Предизвикай правото и Съюза на съдиите в България; Научна конференция "100 години УНСС - 100 години право в УНСС", организирана по повод 100-годишния юбилей на УНСС; Научна

конференция "30 Години ЮФ на УНСС - Приемник на вековна традиция в развитието на правната наука и практика", организирана по повод 30-годишния юбилей на ЮФ на УНСС.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 270 страници, от които 242 страници основен текст, а останалите обхващат титулна страница, съдържание и списък с литература. Посочената литература обхваща 126 заглавия, от които 117 на кирилица и 9 на латиница.

Предмет на изследването е правната уредба на напускане на съдружник в ООД, фактическият състав на възникване на правото на съдружника да прекрати членството си в ООД и последиците от упражняването на това право. Тезата на автора е, че по своята правна същност това право е едно потестативно право, упражнявано извънсъдебно, чиито правни последици са свързани с промяна на притежателите на основни дялове, промяна на дружествения договор, наименованието на дружеството, изплащане равностойността на дружествения дял на напусналия съдружник.

Трудът се състои от увод, три глави и заключение. Първата глава е озаглавена „Понятие и правна същност на правото на напускане от ООД“ и е посветена на фактическия състав на възникване на правото по чл. 125, ал. 2 ТЗ, правната му характеристика, отграничаването му от сходни права, чието упражняване има за последица прекратяване на членствено правоотношение. Във втора глава – „Упражняване на правото на напускане от ООД“ са изследвани въпросите, свързани с носителя на правото на напускане, начините на упражняване на това право, възможността за оттегляне на предизвестие по чл. 125, ал. 2 ТЗ. Третата глава е озаглавена „Правни последици от правото на напускане от ООД“. В нея се разглеждат последиците от прекратяването на членството в ООД въз основа на едностранното волеизявление на съдружник. Направени са и редица предложенията относно бъдещо усъвършенстване на националната уредба на правото на напускане.

Систематиката на автора е логична и следва да бъде споделена. Тя е съобразена със спецификата на изследваното правно явление. Отделните глави са добре балансирани.

Научната задача на изследването е детайлен анализ на правната уредба на правото на съдружник в ООД да прекрати по своя воля членството си в дружеството, както и съдебната практиката относно изследваните въпроси.

Цели се да се даде единно разрешение на неизяснените и противоречиви въпроси в правната доктрина и съдебната практика относно регламентираното в чл. 125, ал. 2 ТЗ право на съдружник в ООД.. Авторът **цели** постигане на яснота, завършеност и убедителност на изводите, устойчивост на утвърждавания чрез труда понятиен апарат и практическа приложимост на изводите.

3. Използвани методи на изследване

В дисертационния труд авторът умело е съчетал различни методи на научно изследване, което е несъмнено негово достойнство. Общите научни методи, използвани в изследването, са анализът и синтезът, дедукцията и индукцията, а специфичните научни методи са формалнологичният, историческият, нормативният, правнодогматичният, телеологичният, системният и сравнителноправният метод. Така подбраната и прилагана методика е в състояние да даде отговор на поставените цели и задачи на разглеждания дисертационен труд.

4. Оценка на научните и научно – приложните приноси на дисертационния труд

Трудът е първото задълбочено изследване на правото на напускане на съдружник в ООД. В българската теория по търговско право са изследвани отделни аспекти на проблема, но липсва систематично и цялостно проучване на уредбата на правото за едностранно прекратяване на членството в ООД по реда на чл. 125, ал. 2 ТЗ.

В дисертационния труд са анализирани следните въпроси със важно научно значение:

Извършен е задълбочен анализ на правната същност на правото на напускане, като авторът, приема, че разлика от мнозинството потестативни права по нашето право за възникването на правото на напускане не е необходимо проявлението на допълнителен юридически факт. Правото на напускане възниква заедно с придобиването на членството в ООД и е част от съдържанието на членственото правоотношение.

Заслужава внимание, изследването, посветено на фактическият състав за възникване на правото по чл.125, ал. 2 ТЗ, като авторът се присъединява към изразеното становище в правната литература, че прекратяването на членството на съдружника настъпва с изтичане на срока на предизвестieto, а не е обусловено от решение на общото събрание относно съдбата на дружествения дял на напускащия, като излага в тази насока собствени аргументи.

Отделено е внимание на срока на предизвестие за напускане, като докторантът, приема, че уговорка в дружествения договор, която намалява срока на предизвестieto прекомерно ще бъде нищожна.

Теоретичен и практичен интерес представлява изследването относно съотношението между правото по чл. 134, ал. 2 ТЗ и правото по чл. 125, ал. 2 ТЗ, като е застъпена тезата, че чл. 134, ал. 2 ТЗ не съдържа самостоятелно право, както и че не урежда нов фактически състав на упражняване, който се различава от правото на напускане от ООД по чл. 125, ал. 2 ТЗ.

Подробно са изследвани способите за упражняване на правото на напускане, като се анализира възможността да се упражни и чрез пълномощник. Изследвана е и хипотезата относно упражняване на правото на напускане при съпритежание на дялове, като докторантът прави извод, че правото по чл. 125, ал. 2 ТЗ може да се упражни единствено съвместно от всички съдружници-съпритежатели на дружествен дял, а в хипотезата, при която съдружниците-съпритежатели на дружествен дял са определили лице, което да ги представлява пред дружеството, то това лице също може да упражни правото по чл. 125, ал. 2 ТЗ., ако е изрично упълномощено за това съвместно от всички съдружници-съпритежатели.

Съществен принос представлява изследването на възможността да се оттегли предизвестieto по чл. 125, ал. 2 ТЗ, като докторантът прави извод, че предизвестieto за напускане винаги цели прекратяване на членственото правоотношение, докато волеизявлението за оттегляне на предизвестieto се стреми да заличи последиците на инициираното напускане от ООД. Поради това всяко отправяне на предизвестие, с което се цели нещо различно от напускане от ООД, следва да се квалифицира като превратно упражняване на правото на напускане.

Анализирани са обстойно последиците от упражняване на правото на напускане, като особено внимание заслужава изследването относно поемането на дяловете на напусналия съдружник.

Направени са предложения de lege ferenda, сред които следва да отличим предложението за нова алинея 4 на чл. 138 със следния текст: „*Управителят е длъжен да свика общо събрание в едноседмичен срок от прекратяване на участието на съдружник в дружеството съгласно чл. 125, ал. 1 и 2 ТЗ.*“, да се регламентира възможността напусналият съдружник да може да заяви за вписване това обстоятелство, когато то не е заявено от дружеството.

Безспорно достойнство на труда е анализът на съдебната практика. Изследването ѝ е критично насочено към правилно и точно прилагане на нормативните правила в съответствие с теоритичната същност на правните явления.

Посочените приносни моменти на труда имат не само теоритично значение. Те могат да бъдат използвани и от съдебната практика и правното обучение, което несъмнено повишава тяхната стойност.

5. Бележки и препоръки

Към автора могат да бъдат отправени някои препоръки с цел усъвършенстване на работата.

Спорно е доколко може да се говори за видове съдружници в ООД – не е ясен какъв е критерият за това деление, считам че по скоро е въпрос кой може да бъде съдружник в ООД.

Считам, че не може тезата за упражняване на правото на напускане при запор или залог на дружествения дял да се аргументира с разпоредбата на чл. 73 в от ТЗ – цитираната разпоредба визира хипотеза, при която лицето притежава качеството съдружник, докато в разглеждания случай, лицето вече не притежава качеството съдружник, тъй като е упражнило потестативното си право за едностранно прекратяване на членството.

6. Заключение

Изложените по-горе препоръки относно дисертационния труд имат второстепенен характер и по никакъв начин не намаляват неговото значение.

Цялостният прочит на дисертационния труд води до извода, че докторантът притежава задълбочени теоретични познания в областта търговското право, гражданския

процес и способност за самостоятелни научни изследвания, а постигнатите в дисертационния труд резултати представляват оригинален принос в българската правна наука, поради което следва да му се даде изцяло обща положителна оценка.

В заключение следва да се подчертае, че дисертационният труд отговаря напълно на изискванията на чл. 6, ал.3 ЗРАСРБ и чл. 27, ал. 1 от Правилника за неговото приложение, поради което, като убедено давам цялостна положителна оценка на труда и предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Георг Росен Шиков образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право (Гражданско и семейно).

София, 22 април 2024 г.

доц. Анета Антонова

STANDPOINT

Associate Prof. Dr. Aneta Antonova

Subject: Dissertation presented for awarding of a PhD degree in professional direction 3.6. “Law” (Civil and family law)

Topic of the dissertation: Right of withdrawal of a shareholder from a limited liability company and legal implications of its execution

Author of the dissertation: Georg Rossen Shikov

DEAR MEMBERS OF THE SCIENTIFIC JURY,

Представям настоящото становище относно предложениа дисертационен труд от Георг Росен Шиков.

1. Biographical information of the PhD candidate

Georg Rosen Shikov was enrolled as a full-time PhD candidate by order No. 962 of 04 April 2020 of the Rector of the UNWE at the Private Legal Studies Department of the Faculty of Law. By order No. 650 of 11 April 2024 of the Rector of the UNWE, he was awarded with the right to present the dissertation on a public hearing.

Georg Rosen Shikov was born on 22 May 1993. In 2017, he graduated from UNSS, majoring in Law. Worked as a legal associate 2015-2018, and since 2018 as an attorney. He is registered as an attorney in the Sofia Bar Association.

The PhD candidate took part in the Fifth National Annual Conference “Challenge the Registrations!”, organized by the professional legal site Challenge the Law and the Union of Judges in Bulgaria; Scientific conference “100 years of UNWE - 100 years of law in UNWE”, organized on the occasion of the 100th anniversary of UNWE; Scientific conference “30 Years of law in UNWE – Receiver of a centuries-old tradition in the development of legal science and practice”, organized on the occasion of the 30th anniversary of the Faculty of Law in the UNWE.

2. General characteristics of the dissertation

The dissertation has a volume of 270 pages, of which 242 pages are the main text, and the rest cover the title page, table of contents and list of references. The indicated literature covers 126 titles, of which 117 are in Cyrillic and 9 are in Latin.

The subject of the study is the legal regulation of the withdrawal of a shareholder in an LLC, the factual composition of the occurrence of the shareholder's right to terminate his membership in the LLC and the consequences of exercising this right. The author's thesis is that, in its legal essence, this right is a potestative right, exercised out of court, the legal consequences of which are related to changing the owners of the main shares, changing the Articles of Association of the company, the name of the company, paying the severance payment for the company share of the shareholders who withdrew from the LLC.

The work consists of an introduction, three chapters and a conclusion. The first chapter is entitled "Concept and legal nature of the right of withdrawal from an LLC" and it is dedicated to the factual composition of the emergence of the right under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act, its legal characteristics, its distinction from similar rights, the exercise of which results in the termination of a membership relationship. In the second chapter – "Exercising of the right of withdrawal from an LLC" the issues related to the bearer of the right to withdraw, the ways of exercising this right, the possibility of withdrawing the notice under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act.

The third chapter is entitled "Legal implications of the right to withdraw from the LLC". It examines the consequences of the termination of the membership in the LLC based on the unilateral declaration of will of a shareholder. A number of proposals have also been made regarding the future improvement of the national regulation of the right of withdrawal.

The author's system is logical and should be shared. It is tailored to the specifics of the studied legal phenomenon. Individual chapters are well balanced.

The scientific task of the study is a detailed analysis of the legal framework of the right of a shareholder in an LLC to terminate his membership in the company, as well as the court practice regarding the investigated issues.

The aim is to provide a unified solution to the unclear and contradictory issues in the legal doctrine and court practice regarding the regulation in Art. 125, para. 2 of the Commerce Act right of a shareholder in an LLC. The author aims to achieve clarity, completeness and persuasiveness of the conclusions, stability of the conceptual apparatus confirmed through work and practical applicability of the conclusions.

3. Scientific methods used

In the dissertation, the author skillfully combined various methods of scientific research, which is undoubtedly his merit. The general scientific methods used in the research are the analysis and synthesis, deduction and induction, and the specific scientific methods are the formalological, historical, normative, jurisprudential, teleological, systematic, and comparative legal methods. Thus, the chosen and applied methodology is able to answer the set goals and objectives of the dissertation under consideration.

4. Evaluation of the scientific and scientific-applied contributions of the dissertation work

The study is the first in-depth research of the right of withdrawal of a shareholder in an LLC. In the Bulgarian theory of commercial law, individual aspects of the problem have been studied, but there is a lack of systematic and comprehensive study of the regulation of the right for unilateral termination of membership in an LLC in accordance with Art. 125, para. 2 of the Commerce Act.

The following questions of important scientific importance are analyzed in the dissertation:

A thorough analysis of the legal nature of the right of withdrawal was carried out, and the author assumes that, unlike the majority of potestative rights under Bulgarian law, the emergence of the right to leave does not require the manifestation of an additional legal fact. The right of withdrawal arises together with the acquisition of the membership in the LLC and is part of the content of the membership relationship.

Worthy of attention is the study devoted to the factual composition for the emergence of the right under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act, with the author joining the opinion expressed in the legal doctrine that the termination of the shareholder's membership occurs with the expiration of the notice period, and is not conditioned by a resolution of the general meeting regarding the fate of the company share of the leaving shareholder, stating in this direction own arguments.

Attention has been paid to the notice period for withdrawing, as the PhD candidate accepts that a provision in the Articles of Association that reduces the notice period excessively will be null and void.

It can be concluded that the research on the relationship between the right under Art. 134, para. 2 of the Commerce Act and the right under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act, is of theoretical and practical interest, where the thesis is advocated that Art. 134, para. 2 of the Commerce Act does not contain an independent right, and that it does not regulate a new factual composition of execution, which differs from the right to withdraw from the LLC under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act.

The ways of exercising the right of withdrawal have been studied in detail, analyzing the possibility of exercising it through a proxy. The hypothesis regarding the exercise of the right of withdrawal with co-ownership of shares was also investigated, and the PhD candidate concluded that the right under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act can only be exercised jointly by all shareholders-co-owners of a company share, and in the hypothesis where the shareholders-co-owners of a company share have designated a person to represent them before the company, this person can also exercise the right under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act, if expressly authorized for this jointly by all co-owners.

A significant contribution is the study of the possibility to withdraw the notice under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act, with the PhD candidate concluding that the notice of withdrawal always aims to terminate the membership relationship, while the declaration of intent to withdraw the notice seeks to erase the consequences of the initiated withdrawing from the LLC. Therefore, any giving of notice which aims at something other than withdrawing the LLC should be qualified as a wrongful exercise of the right of withdrawal.

The consequences of exercising the right of withdrawal have been thoroughly analyzed, with special attention being paid to the research regarding the taking over of the shares of the shareholder who has left.

Proposals de lege ferenda have been made, among which it should be highlighted the proposal for a new paragraph 4 of Art. 138 with the following text: “*The managing director shall be required to convene a general meeting within one week of the termination of the participation of a shareholder in the company according to Art. 125, para. 1 and 2 of the Commerce Act.*”, to regulate the possibility that the shareholder who has withdrawn can apply for registration of this circumstance, when it has not been applied for by the company.

An indisputable merit of the work is the analysis of court practice. The research is critically aimed at correct and accurate application of normative rules in accordance with the theoretical essence of legal phenomena.

The indicated contribution points of the work have not only theoretical significance. They can also be used by jurisprudence and legal education, which undoubtedly increases their value.

5. Remarks and recommendations

Some recommendations can be made to the author in order to improve the work.

It is debatable to what extent one can talk about types of shareholders in an LLC - it is not clear what the criteria for this division is, I believe that it is rather a question of who can be a shareholder in an LLC.

I reckon that the argument for the exercise of the right of withdrawal in case of seizure or pledge of the company share cannot be argued with the provision of Art. 73c of the Commerce Act – the cited provision refers to a hypothesis in which the person has the status of a shareholder, while in the case under consideration, the person no longer has the status of a shareholder, as he has exercised his potestative right to unilaterally terminate the membership.

6. Conclusion

The above recommendations regarding the dissertation are secondary in nature and in no way diminish its importance.

The overall reading of the dissertation leads to the conclusion that the doctoral student has in-depth theoretical knowledge in the field of commercial law, civil process and the ability for independent scientific research, and the results achieved in the dissertation represent an original contribution to Bulgarian legal science, which is why he should be given overall positive rating.

In conclusion, it should be emphasized that the dissertation fully meets the requirements of Art. 6, para. 3 of the Development of Academic Personal of Republic of Bulgaria Act and of Art. 27, para. 1 of the Regulation for Application the Development of Academic Personal of Republic of Bulgaria Act, which is why, being convinced, I give an overall positive assessment of the work and propose to the scientific jury to make a decision to award Georg Rossen Shikov the educational and scientific degree “PhD” in professional direction 3.6. Law (Civil and Family law).